

Список використаних джерел

1. Красовська О.О. Образотворче мистецтво з методикою викладання у початковій школі [навч. посібник] / О. О. Красовська. – Львів: «Новий світ – 2000», 2012. – 292с.

2. Методичні засади викладання образотворчого мистецтва в початковій школі ...:[Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://studopedia.su/9_51040_I-metodichni-zasadi-vikladannya-obrazotvorchogo-mi.

УДК:373.3.016:51:908

ДАЛЕКОРЕЙ О.І.
ЛІБА О.М.
Мукачівський державний університет, Україна

ФОРМУВАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО РІДНОГО КРАЮ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ

На сучасному етапі розвитку суспільства завданням педагогів є така організація навчально-виховного процесу, щоб він сприяв становленню особистості учня, виробляв у нього індивідуальний стиль життя, допомагав свідомо засвоїти морально-духовні цінності, на їх основі плекати власні особистісні надбання, покладати на себе відповідальність, здійснювати свідомий життєвий вибір.

Народознавчий матеріал є невичерпним багатством для виховання справжнього українця, школяра – маленького патріота з усіма загальнолюдськими якостями: доброї, працюючої, люблячої, милосердної людини. Народознавчий матеріал – цілюще джерело для виховання позитивних моральних якостей. Адже, знання народних звичаїв, традицій, їх наслідування необхідно людям, які проживають, будують і в майбутньому будуватимуть Україну. Народні надбання – це святиня для кожного українця. Тому необхідно прилучати учнів до цих джерел не тільки на уроках української мови та літератури, історії чи правознавства, а й на уроках математики.

До загальної народної скарбниці належить і народна математика. Вивчення народної математики, ознайомлення зі способами лічби, народними мірами, народним математичним письмом є складовою частиною дослідження історії народу.

Вивчення еволюції мір і ваги має велике значення для дослідження економічного й культурного розвитку народу. Знайомство з мірами і способами вимірювань дає можливість дізнатися про просторові уявлення народу, про його відомості з геометрії, лічби і таким чином дослідити еволюцію математичних знань.

Простежити за всім багатством так званої народної математичної думки, а отже, й математики в її етнографічній давності, ознайомити дітей з окремими своєрідними способами лічби і вимірів у минулому в зв'язку з усією історією народу цікаво і потрібно вихователю дошкільного закладу.[1]

Є чимало своєрідного і самобутнього в розумовому розвитку кожного народу. Щоправда, творці народних способів лічби, математичного письма, відмінностей у методах вимірів здебільшого невідомі в історії науки. Але те, про що пощастило

довідатися з уст народу, говорить про його творчу енергію, живу ініціативу, могутню діяльність допитливої думки.

Історія розвитку математичних знань українського народу мало досліджена не тільки істориками математики, а й етнографами. Проте ця галузь дає цінний матеріал для вивчення розвитку культури українського народу, який на своєму довгому історичному шляху був у постійних стосунках зі своїми сусідами і здобув певну кількість власних емпіричних і запозичених математичних знань.

Народні способи лічби та вимірів, а також геометричні відомості з різних видів промислів і будівництва набули значного розвитку ще за часів Київської Русі в IX – XII ст. Цілком природно, що в народній математиці росіян, українців і білорусів багато спільного. Математична культура цих народів протягом усієї їхньої історії розвивалась у тісному взаємозв'язку, оскільки вони творили спільну культуру. У щоденній практичній діяльності людям доводилося проводити лічильні операції у виробництві й обміні, викопувати землемірні роботи, будувати житла тощо. Спочатку система лічби була дуже простою, а прилади для виміру – досить примітивними. Проте, за свідченням археологічних знахідок й літописів, народні математичні знання як за часів Київської Русі, так і в наступний період невпинно розвивалися.

З лічбою український народ був обізнаний давно, але засоби обчислення в нього були дуже своєрідні. Щоб звільнитись від запам'ятовування різних чисел, а також для того, щоб сповістити про результати лічби іншу людину, у старовину використовували камінці, горошинки, хлібні зернятка, лічильні дерев'яні палички тощо.

Народознавство вперше виділено як окремий предмет в одному з варіантів навчального плану в системі народної освіти. Він дає знання про культуру та побут народів світу, їхню схожість і відмінність, багатство й непересічність господарсько-культурної спадщини українського народу, народні традиції, допомагає оволодіти навичками господарської діяльності, жанрами художньої творчості. Цей предмет має велике виховне значення, він формує етнічну самосвідомість, кращі риси національного характеру: патріотизм, любов до свого народу, його спадщини.

Великий ігровий матеріал дає дитячий фольклор. Ігри, віршики, казки, забавлянки роблять урок цікавим. Одним із напрямків методичного оновлення уроків у початкових класах є проведення їх на основі інтеграції навчального матеріалу з декількох предметів, об'єднай навколо однієї теми. Цей підхід має інформаційне й емоційне збагачення сприйманні мислення і почуттів учнів через використання цікавого матеріалу. Але інтеграція потребує високого професіоналізму, тому доцільно розглядати дану проблему як використання міжпредметних зв'язків. У цьому випадку народознавчі елементи мають допоміжне значення для вивченні курсу математики [2].

Під час вивчення величин доцільно звернутися до книжки С. Кордюкової «Одиниці потрібні всім!» Тут зібрано цікаві історичні відомості про виникнення мір довжини, часу, їх вимірювання в різні часи. І розв'язування вправ з багатоцифровими числами не здаватиметься таким нудним [3].

Діти дуже охоче сприймають інформацію про давні традиції рідного народу, реалізуючи міжпредметні зв'язки методам евристичної бесіди, розповіді, практичної роботи обов'язково спираючись на життєвий досвід дітей. Попередньо все продумавши, можна знайти час на уроці і для повідомлення нової інформації. Одного разу загадати загадки, іншого – використай вивчений вірш як гру, ще іншого – повідомити якусь цікавинку. А в результаті – не лише розширюються знання, а й створюється особливий емоційний фон, що посилює виховний вплив. У зв'язку з тим, що сучасні підручники з математики не удосконалені, можна скласти задачі і завдання на народознавчому матеріалі. Перш за все – це дитячий фольклор.

Список використаних джерел

1. Домбровський С. Використання народознавства у педагогічній діяльності учителя початкових класів/ С. В. Домбровський. – Івано-Франківськ: Плай, 2006. – 84 с.
2. Коберник Г. І. Формування в молодших школярів інтересу до математики засобами народознавства: Навч. посіб. / Г. І. Коберник, Н. М. Науменко, І. В. Овчиннікова; Уман. держ. пед. ун-т ім. П.Тичини. – К.: Наук. світ, 2000. – 62 с.
3. Кордюкова С. Одиниці потрібні всім / С. Кордюкова – К.: Веселка, 1975, – 91с.

УДК 373.3.091

ДЕРКАЧ Ю. Я.
ХАЦКО Т. В.
Львівський національний університет імені Івана Франка, Україна

ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА

Особистість – це синтез характеристик індивіда в унікальну структуру, яка визначається та змінюється в результаті взаємодії із середовищем.

Розвиток особистості дитини охоплює такі якісні зміни:

- 1) розуміння дитиною навколишнього світу, усвідомлення свого місця в ньому, що породжує нові мотиви поведінки, під впливом яких вона здійснює свої вчинки;
- 2) розвиток почуттів і волі, що забезпечують дієвість мотивів, стійкість поведінки, її незалежність від зовнішніх обставин [2].

Формування особистості – є початковим етапом становлення особистісних властивостей людини. Особистісний розвиток проходить під впливом зовнішніх і внутрішніх факторів середовища. До зовнішніх відносять: приналежність індивіда до визначеної культури, соціально-економічного класу й унікальність сімейного середовища. З іншого боку, внутрішні детермінанти включають генетичні, біологічні і фізичні особливості [1].

Метою навчально-виховного процесу сьогодні є формування розвитку особистості з позитивною мотиваційною спрямованістю і високим рівнем потреби у досягненні успіху. Важливим, на наш погляд, є молодший шкільний вік, під час якого у дитини формуються уявлення про власні можливості, перші бачення того, задля чого варто добре вчитися (мотиваційна сфера), а також активне включення у пізнавальну діяльність [3].

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>